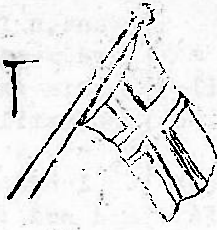

FRITT LAND

Nr. 36 - 1. årg.

Onsdag 7. juni 1944.

INVASJONEN PÅ BEGYNNE

"Dagen D" er kommet. Det avgjørende slag mot Hitlers armeer er nå begynt. Den foretatte landgang har ikke til hensikt å opprette en front nr. 2 for å avlaste russernes kamp på Østfronten, men er en selvstendig aksjon for å tilintetgjøre den tyske hær og befri det besatte Europa.

Allierte tropper landet på Normandiekysten på flere steder mellom Le Havre og Cherbourg mellom kl. 6 og 8.15 tirsdag morgen 6. juni. Landgangen ble forberedt med det hittil kraftigste luftangrep mot tyske mål på kysten. Norske skip var blandt de 4000 større og 1000 mindre fartøyer som tok del i landgangen. 11000 førstelinjefly understøttet operasjonene. De tyske kystbatterier ble brakt til taushet og de første hindringer overvunnet. Masselanding av fallskjermtropper fra luften ble foretatt bak de tyske linjer. De allierte styrker står under overkommando av general Eisenhower. Hæren som består av britiske, kanadiske og amerikanske styrker er ledet av general Montgomery. Det første almenheten fikk vite om begivenheten var i en erklæring fra Churchill i Underhuset ved middagstider samme dag.

Churchills erklæring: En veldig armada på over 4000 skip sammen med 1000 mindre fartøyer satte over kanalen. Masselanding fra luften er med hell gjennomført bak fiendens linjer. Kystbatteriene er for størstedelen brakt til taushet. Hindringene i sjøen viste seg ikke å være så farlige som vi hadde trodd. De allierte ble støttet av 11000 førstelinjefly. Det er alt håp om at vi har oppnådd en taktisk overraskelse og vi håper å gi fienden den ene overraskelse etter den annen i løpet av kampen. Det slag som nå begynner kommer til i mange uker framover å øke i omfang og heftighet. De allierte militære sjefer og den amerikanske og britiske regjering vil sette all sin kraft inn ved åpningen av den nye store front. Hittil melder de militære sjefer at alt går etter planen - en enorm plan.

Eisenhower uttaler i sin dagsordre om de allierte styrker som har foretatt landstigningen i Frankrike: Sammen med våre tapre allierte og våpenbrødre på andre fronter skal de være med på å sdelegge tyskerne og befri de undertrykte fra nazi-tyranniet og sikre oss alle en fri verden.

Det foreligger bare sparsomme meldinger om forløpet og utviklingen av landgangsoperasjonene. Britiske og amerikanske styrker deltar i forholdet 3 til 2. Kanadiske, norske, polske, nederlandske, franske og greske skip deltar i landsetningen. Mellom kl. 22.30 igår og grålys-

ningen sendte RAF en styrke på over 1300 fly som rettet det heftigste angrep hittil mot de tyske befestninger på kysten. Amerikanske jagerflyvere forteller at de ikke møtte noen motstand fra tyske fly, men derimot kraftig luftvernild. Norske flyeskadroner tar del i operasjonene. Over 640 marinefartøyer med bestykning fra 10.5 til 40.5 tommer kanoner beskytter kyststrekningene og området bak.

EISENHOWERS TALE

Den landstigning som tropper av de allierte armeer foretok på Frankrikes kyst er et ledd i de forenede nasjoners planer for å frigjøre Europa. Planene er utarbeidet i forståelse med vår store russiske allierte. Befrielsens time nærmer seg. Alle plikter å gjøre sin innsats og hjelpe til å hindre motstandernes bevegelser enten de får sine instruksjoner hjemme eller utenfra. Til alle sier jeg: Følg de instruksjoner dere får og har fått. Også dere som ikke er med i aktive motstandsgrupper har fått plikter. Fortsett med passiv motstand. Sett ikke livet på spill unødige, vent til jeg sier fra. Den dag vi komme da jeg vil få bruk for hele deres styrke. Til det franske folk.

Følg instruksjonen fra deres ledere. En forhastet reisning av alle franskmenn kan komme til å hindre deres interesser: å gjøre landet fritt på kortest mulig tid. Vær tålmodige og vær rolige. Fortsett med det vanlige arbeide hvis dere ikke har fått særlig pålegg. Franskmennene må selv sørge for siviladministrasjonen. Alle som har forrådt sitt land vil bli fjernet. Når landet er blitt frigjort, skal dere selv velge styreform. Krigen vil koste tap og velde ytterligere skade. Jeg forsikrer dere at jeg skal gjøre alt for å lette deres plager. Dette er første fase. Store slag ligger foran oss. Jeg oppfordrer alle frihetselskende mennsker til å slutte opp om oss.

KONG HAAKONS TALE

Det er innlept melding om at det er foretatt landgang på den franske kyst som tar sikte på frigjøringen av Europas undertrykte folk. Krigen er gått inn i en ny fase. Denne melding har vi alle mottatt med den ytterste takknemlighet og glede fordi den innebærer vissheten om at de allierte styrker nå har ført oss et langt stykke fram på veien mot seier og frihet. I gledens over denne utvikling må ikke vårt folk gå til forhastede eller uoverlagte handlinger. Men i tiden framover blir det av enda større betydning enn før å legge alle tenkelige hindringer i veien for fienden. Det må skje på en sådan måte

at man ikke ved uforsiktighet utleverer seg selv eller andre. Medlemmer av de organer som samarbeider med de allierte står i en særstilling. De har fått sine bestemte oppgaver å løse og de vil få nye ordre. De vil utføre dem i full tillid til at når de trenger skjulesteder og mat eller lignende hjelp, vil de alltid få den. Også på den måte kan mange i stillhet komme til å yte en meget verdifull innsats i frihetskampen. Jeg og min regjering sender en varm hilsen til alle landsmenn som står rank på sin post og som offervillig og tilbøyelig ser fram mot stadig mer krevende oppgaver. Den allierte øverstkommanderende vil til en hver tid si fra om hva han ventet av alle som står under hans kommando og gjennom kringkastingen eller på annen måte vil vårt folk vedbli å stå i kontakt med sine konstitusjonelle myndigheter. Vi hylder de styrker som nå går inn i kampen og følger dem i tankene med de varmeste ønsker. Vi vet at de ikke vil svikte vår tillit, og vi lover at vi aldri vil svikte dem. Landsmenn: Hold sammen og vær beredt. Leve de forenede nasjoners sak. Leve friheten.

ORDRE FRA DEN NORSKE FORSVARSSJEF.

Til alle organiserte kampgrupper.

Det er nå viktig at alle står sammen og er beredt til å gjøre sin innsats i det store oppgjør. De vil få klare ordre om de aksjoner som skal foretas. De må ikke gå til åpen aksjon uten etter ordre fra den allierte militære øverstkommanderende og før ordre gis herfra. Før tidlig aksjon kan gi fienden anledning til å ødelegge organisasjonen. Jeg regner med Deres hjelp når tiden er inne.

VIKTIG BESKJED FRA DEN ALLIERTE ØVERSTKOMMANDO.

Denne beskjed gjelder særlig folk som bor innenfor et belte på opptil 35 km. fra nærmeste kyst. En ny fase i krigen er begynt. Den alminnelige advarsel om at folk må holde seg borte fra jernbaner og bruer står stadig ved makt, men i det kystbelte jeg nevnte må det allierte flyvåpen nødvendigvis gå til intense angrep mot visse mål. Bybefolkningen vil en mulig ved sødler som kastes ned fra fly få beskjed om eventuell bombing. Advarselen kan komme mindre enn 1 time før angrepet. De må holde Dem klar til å handle i største hast. Følg instruksene. Forlat byen, underrett andre De møter og unngå de trafikerte veier. Gå til fots og ta bare med det De kan bære. Kom lengst mulig vekk fra byen, minst 2 km og så langt vekk fra jernbaner og bruer som mulig. Unngå å samles i store grupper. De kan tas for troppekonsentrasjoner.

Churchill meddelte i Underhuset tirsdag ettermiddag: "Jeg har vært hvor man får de siste etterretninger og jeg kan uttale at operasjonene forløper helt igjennom tilfredsstillende. Mange av de farer og vanskeligheter som vi igår ettermiddag på denne tid kanskje for meget store ligger bak oss. Overfarten over sjøen har gått for seg med langt mindre tap enn anslått. Mot-

standen fra kystbatteriene ble svekket ved bombardement slik at de ikke spilte vesentlig rolle. Landin en av tropper med transportfly i fredsstillende og bare enkelte fly gikk tapt. Troppene er på flere steder trengt inn i landet og landingen av luftinfanteri fortsetter stadig med små tap og med stor hastighet. Kampene går for seg på flere steder, flere bruer er inntatt. Flere viktige bruer er ikke ødelagt. Det foregår kamper inne i byen Caen."

NYHETENE FRA LONDON TIRSDAG.

Italia. Etter å ha passert gjennom Rom forfølger 5. arme, uten å unde seg noen hvil, de vikende tyske armeer og har satt over Tibern på flere steder. Den 5. arme står nå 8 km N for Tibern og franske tropper har inntatt Tivoli. En kolonne rykker fram langs kysten mot Civitavecchia på hovedveien mot Livorno og Genova. 2 andre anfallsstyrker marsjerer lenger inn i landet mot Viterbo og Terni.

General Clark, sjefen for 5. arme, talte mandag til sine korpsjefer fra en balkon i Rom:

"Dette er en stor dag for 5. arme. Vi har delvis tilintetgjort 10. og 14. tyske arme. Jeg tviler på at den 14. arme vil være istand til å kjempe mere. Vi har tatt 20.000 fanger og erobret eller ødelagt store mengder av krigsutstyr. Forfølgelsen av tyskerne N for Rom er begynt."

Det meldes at tyske styrker som ble etterlatt S for Rom er i ferd med å bli tilintetgjort. Hovedveien østover til Pescara beherskes av de allierte. - E.B.C.'s korrespondent Talbot talte mandag fra en radiobil på Piazza Venezia: "Våre styrker rykket inn i hovedstaden gjennom veldige folkemasser som viftet og gråt av glede. De trengte seg omkring soldatene som dro gjennom byen med en begeistring som aldri før. De kastet blomster og mat til dem og tyr dem til og med vin. Det er ikke langt fra at soldatene må kjempe seg fram gjennom folkemassene. Jeg har 3 ganger måttet ha hjelp for å få bilen fram, uniformen min er slitt i filler i denne jubelen og vognen er halvfull av roser. Kanskje De tror jeg overdriver. Det gjør jeg ikke. Jeg sier hallo for lite. Jeg har aldri sett make til feststemning. Det er tusener til stede på Piazza Venezia som heier til styrkene som drar forbi. Det brer utrolige menneskemasser i en ustanselig jubel." Østfronten. Den tyske plan om å trengte russene tilbake til Pruth er slått feil. Den røde arme har et fast grep om sine forsvarslinjer ved Jassy. Tyske angrep er slått tilbake.

Vestfronten. Britiske bombefly angrep i natt Osnabrück uten tap. - General de Gaulle kom mandag til London. Etter å ha konferert med statsministeren og utenriksministeren, holdt de Gaulle en tale i kringkastingen til det franske folk. Norge. Det meldes at 3 bruer er sprengt på Bergronsbanen. - Det ventes at nazistene vil gå til aksjon mot ungdommen i slutten av denne uke. Vær forsiktig, følg de gitte instruksjoner.

SKAL VI KUNNE FORTSETTE
MÅ DERE VÆRE FORSIKTIGE